

Petr Šámal

ZÁCHRANÁŘI

TRAGÉDIE A PŘÍBĚHY

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

ZÁCHRANÁŘI

TRAGÉDIE A PŘÍBĚHY

ZÁCHRANÁŘI **TRAGÉDIE A PŘÍBĚHY**

Petr Šámal

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Jména, postavy, místa a události v této knize, tak jak byly uměle vytvořeny autorem, vycházejí ze skutečných událostí a z Archivu Horské služby, ale jejich podobnost se skutečnými osobami, událostmi a místy je čistě náhodná. Pravá jsou však v této knize jména a profily záchranářů – členů Horské služby Krkonoše.

Copyright © Petr Šámal, 2016

Photos © Petr Šámal, Karel Šanda, Wolfgang Berger,
Valerian Spusta, Ivo Doležal, Archiv Horské služby, 2016

Illustrations © Helena Pavlíková, 2016

Cover and layout © Jaroslav Uhlíř, 2016

Czech Edition © Nakladatelství Epocha s. r. o., 2016

ISBN 978-80-7557-342-1 (pdf)

Věnováno bráchovi Jiřímu

„HRDINSTVÍ?
NAŠE ČINNOST NENÍ
ŽÁDNÉ HRDINSTVÍ.

OCEŇUJI NAPŘÍKLAD CHIRURGA,
KTERÉMU SE NESMÍ ZATRÁST RUKA,
PROTOŽE NA JEJÍ PEVNOSTI
ZÁVISÍ LIDSKÝ ŽIVOT!

MY JSME LIDÉ JAKO KAŽDÝ JINÝ,
JENOMŽE SE VÍCE POHYBUJEME
V HORÁCH. DĚLAT Z NÁS ALE
HRDINY A PŘEHÁNĚT,
TO NÁM JENOM ŠKODÍ.

ZVLÁŠTĚ U TĚCH LIDÍ,
KTEŘÍ TAKÉ ŽIJÍ NA HORÁCH,
I KDYŽ TŘEBA U NÁS
ORGANIZOVÁNI NEJSOU.“

Jindra Hartman
37 let členem Horské služby

Š. SPUSTA
1942

J. MESSNER
1932

ČLENOVÉ HORSKÉ SLUŽBY
ZAHYNULI PŘI ZÁCHRANNÉ AKCI
NA SNĚŽCI 16. 1. 1975

**Tragédie
v
horách**

1

Krkonoše 1975

Lednové slunce chystající se ukončit svoji celodenní pouť naposledy ozáří svými paprsky celou tu nádhernou scénérii horských hřbetů malebných Krkonoš, s nejvyšší horou Sněžkou v pozadí.

Zapadající slunce vždy dokáže vytvořit neopakovatelnou atmosféru odcházejícího dne, zde navíc umocněnou nebezpečným a zároveň bravurním sjezdem dvou lyžařů v červených větrovkách a bez dechu sledovaných skupinkou turistů slézajících po celodenním výletu řetězovou cestou z nejvyšší české hory.

A právě u této skupinky po chvíli zastavují oba mladí muži čekající na psa, odrostlé štěně německého ovčáka, dobíhající za nimi.

„To je Horská služba!“ zazní z hloučku turistů od dvou dívek, které pozorují mladíky s nášivkami na bundách.

Ti si zatím kontrolují výstroj a něco si podávají z kletru. Potom zamíří k opodál stojícímu sněžnému skútru s nízkými saněmi.

„Štefane, pokračuješ hned do Pece?“ ptá se menší světlovlasý a upevňuje výstroj s lyžemi do saní.

„Hodná Ita,“ hladí svého psa vyšší šlachovitý muž s knírkem a obrací se na svého kolegu: „Večer tam asi skončíme, ale teď se ještě stavím v bufetu na rozcestí a pak na večeri u kluků na Náchojdě, takže se s tebou svezu k Luční – co ty na to?“

„Samo, tak je pozdravuj a nezbourej se tam,“ směje se starší blondák.

„Neboj a za týden – sloužíme tady nahoře zase spolu, co?“

„Se ví, ale asi zase skončíme na řetězovce, je tam ještě dost co dělat, tak nasedej.“ Startuje skútr a několikrát ho protúruje.

„Jedéém,“ zahaleká francouzský typ, ohlédne se po psu, ten skáče do saní a trojice mizí v oblaku zvířeného sněhu, jak skútr nabírá rychlost.

Dívky, které si ještě něco šeptaly, hledí obdivně za nimi.

Slunce, které se mezitím už dotýká obzoru, teď vytváří ještě kouzelnější stíny ve večerní mrazivé krajině s posledními třpytivými ledovými ostrůvky v nekonečném sněhovém oceánu pokrývajícím každoročně zdejší hory a lákajícím nespočet návštěvníků, aby prožili svou zimní dovolenou právě v Krkonoších.

2

Náchodská

Horská bouda září do tmy, z restaurace je slyšet tlumený hovor u právě podávané večeře, světlo se odráží od sněhobílé peřiny čerstvého prašanu, když do něho vstoupí hubený vysoký mladý muž, rozhlédne se po okolí a zapálí si cigaretu. Labužnický vyfoukne kouř s chutí náruživého kuřáka a zadívá se na oblohu.

Vtom cosi zaslechne a podívá se ve směru, odkud je slyšet přijíždějícího lyžaře. Ze tmy se vyloupne postava a přímo před kouřícího muže vjede do světla Štefan z Horské služby doprovázen šedočerným vlčákem.

„Ahoj Juro, tak po šichtě?“

„Ahoj Štefane, po šichtě ještě ne, spíš po večeři.“

„Doufám, že tam na mě ještě něco zbylo,“ směje se Štefan a sundává si lyže.

„To víš, že jo, pro tebe máme vždycky, tak jak bylo nahoře?“

Podávají si ruce, a jak si je tisknou, je hned patrné, že tihle chlapi k sobě mají blízko.

„Ale jo, docela to šlo – dělali jsme s Honzou na řetězovce.“

„S Honzou Messnerem ze Strážného?“

Petr Šámal: Záchranáři

„Jo, právě s tím, za týden na to jdeme znovu.“

Odcházejí spolu do chaty následování Itou, která mezi tím něco vyčmuchávala ve tmě.

V kuchyni právě sklízají nádobí, když tam vpadne Ita a radostně vrtí ocasem.

„Jé, Ita,“ vítá fenu Alena, Jurova manželka, „Štefan přijel!“

Oznamuje to osazenstvu kuchyně a všichni vybíhají do lokálu, aby se pozdravili s páníčkem vlčice. Ten si sundává bundu a sedá si pod okno, kde se zdraví s Petrem, bratrem Jiřího. Oba bratři, spolu se svými manželkami, provozují tuto rekreační podnikovou horskou chalupu od doby, kdy je láska k horám přivedla až sem.

Původně začali na staré krkonošské boudě Růžohorky na protější straně Pece a poté přešli sem na rozhraní Pece a Černého Dolu. Zdejší chata je větší, až tříasedmdesát lůžek a hlavně polohou výhodnější, neboť přímo sousedí se školou, která je od chaty, jak se říká, co by kamenem dohodil – nějakých padesát metrů. Jinak je také svými třinácti sty metry nad mořem nejvýše položenou školou v celém Československu.

Škola samotná je jednotřídka, ale od první až do páté třídy, a vyučuje v ní Přemek, kterého sem osud zavál až z jižních Čech. Ten také ve škole spolu se svou ženou Milenou a malým Přemou bydlí.

A všichni dohromady – učitelská rodina, chataři i členové Horské služby zde spolu kamarádí a drží pospolu, jak už to ani zde na horách jinak nejde.

Štefan dojídá večeri, když se z kuchyně ozve:

„Štefane, pro Itu jsme schovávali masíčko, já jí to dám na chodbu.“

„Díky, dneska si to zaslouží, má těch kilometrů také v nohách, i když ze Sněžky to je skoro pořád s kopce.“

„Nazdar, starý brachu.“

Do výčepu vchází Přemek, podsaditý, usměvavý místní učitel s brýlemi a vítá se se Štefanem.

„Co si dáte, chlapi, mám roztočit pivo?“ zahaleká od baru Jirí.

„Dej nám láhev červeného, na mě,“ odpoví mu z kanceláře Petr.

„Čau, Štefane, jak bylo ve škole, Přemo?“ – vítá se Petr s kamarády a všichni se uvelebují okolo předního stolu.

„Tak si představte, co mně dnes přinesl pošťák Jirousek, to se poděláte smíchy,“ navozuje hned po úvodním napití bájný vypravěč Přemek.

„Nekecej a přeháněj,“ směje se už předem v očekávání Petr.

„Dopis od Okresního výboru Komunistické strany Československa,“ zvyšuje předem napětí, rozhlížeje se teatrálně po posluchačích, až tak, že zaujme i několik rekreatů sedících po večeři ve výčepu.

„A proč právě tobě pišou komunisti?“ zajímá se Štefan.

„No to je jasný – protože zase ve škole určitě něco posral,“ vloží se do debaty Jirka.

„Hele, Juro, dej si kafe a cigáro a hoď se do klidu,“ reaguje podrážděně Přema.

„Tak dozvíme se už konečně, co po tobě soudruzi chtějí?“ vrací ho zpátky do děje Petr.

„Všichni přece víte, že když je hezky, tak končím školu a jdu s dětma ven,“ vysvětluje Přemek.

„Tak tvoje svérázné vyučovací metody jsou tady na horách už dostatečně veřejnosti známé, ale co s tím mají společného komouši, tak to mně hlava nebere,“ konstatuje Petr.

„No právě, zrovna minule, asi tak před čtrnácti dny, byl zase den jako ze žurnálu – slunce, azuro a čerstvej prašan.“

Petr Šámal: Záchranáři

No, v tom se přece nedá učit, a tak jsem školu zavřel a šli jsme s dětma lyžovat. Jenže nevím jak, ale zřejmě některé z dětí se pochlubilo doma na chatě, slyšel to třeba nějaký pan ‚rekreant uvědomělý‘, a tak se to následně domákli soudruzi. Teď mě tímhle dopisem zvou do Trutnova na koberec.“

„Tak co s tím uděláš?“ zajímá Petra.

„Už se stalo.“

„No a?“

„No nic – já jsem jim volal, že asi tak jako, když nejsem u zahrádkářů nebo u chovatelů drobných hospodářských zvířat, tak se tím pádem nemusím zúčastňovat jejich schůzí, tak také, protože nejsem členem komunistické strany, se logicky nedostavím na schůzi strany komunistické. A basta,“ směje se Přemek a s ním všichni okolo.

„A co na to oni?“ ptá se s úsměvem jeden z rekreantů, viditelně pobaven odvahou místního učitele.

„Bral to nějaký papaláš a byl z toho celý rozladěný, že prý to projednají a ať jim to ještě pošlu písemně, což jsem ho ujistil a tím to považují za uzavřené,“ končí své extempore Přemek.

„Já myslím, že oni to také uzavřou, až tě vyhodí ze školy,“ směje se Jiří.

„Nevím proč, jsme nejlepší škola na okrese a pak nevím, koho by do téhle vysoko položené jednotřídky dostali. No a i kdyby – já už teď jsem několik roků dobrovolný u Horský, tak bych jenom přešel jako placenej, co ty na to, Štefo?“

„Se ví, já myslím bez problémů – Hofman půjde do penze a Mířa to bude muset doplnit. Hele, ale to víno je dobrý – Juro, ještě jednu láhev na mě,“ obrací se na Jiřího Štefan.

Všichni se dobře baví a Přemek i nadále zůstává bavičem večera.

„A co tuhle, znáte, jak komanči jsou na sjezdu v Peci?“

„Ne, povídej.“

„To jsem ještě neslyšel,“ ozývá se ze všech stran v nadšeném očekávání.

„To se takhle mocný vládce hor Krakonoš rozhlíží zálibně po svých Krkonoších, a jak pozoruje to lidské hemžení v Peci pod Sněžkou, tak tam zaloví a vytáhne odtamtud jednoho malého človíčka a posadí si ho na dlaň.

Kdo jsi, ty malý lidský červe?

Ty opravdu nevíš, kdo já jsem, díví se na jeho dlani mrňavý šedivý skřet. Já jsem přece Gustáv Husák, prezident této země a první tajemník Komunistické strany Československa!

Krakonoš se začne nahlas smát, zvedne před sebe dlaň s napařujícím se človíčkem a s velkou chutí oběma rukama zatleská a přitom volá:

AŤ ŽIJE KSČ!“

A Přemek si dává záležet, jak demonstrativně oběma rukama zeširoka plácá, za mohutného smíchu všech přítomných.

To už je restaurace zcela zaplněná a lidi se baví, jak je zde obvyklé na zimní dovolené v útulné horské chatě, zatím co venku začíná hustě sněžit jako předzvěst dalšího příštího vydařeného lyžařského dne...

Na horách se ale počasí mění rychle a tak po sněhu přišla obleva, do toho děšť a než se sešel týden s týdnem – opět mrzlo.

Až nadešel den opětovné služby Štefana s Honzou na řetězové cestě na Sněžce.

3 Černý den na Sněžce

16. LEDNA 1975 – Nejvyšší hora Krkonoš se po několika dnech oblevy a mrholení opět probudila do nádherného, mrazivého a slunečného rána.

I když...

„Čau, Štefane, tak jak bylo?“ vítá se v České boudě na Sněžce se svým kamarádem a zároveň spolupracovníkem Honza Messner.

„Ale jo, v poho, znáš to – klasika. Doma radost, že jsem přijel, nějaká služba v Peci, cvičení s Itou, tejden pryč a doma zase smutno, že odjízím. Zvláště malá to vždy hůře snáší.“

„Mně o tom povídej. Martinovi je už šest, ale taky si stále nezvykl, že jsem často pryč, a to je přitom každou zimu stejný. A koukám, že jsi Itu nechal doma.“

„Divíš se, když je takováhle sklenice? Dnes to žádná prdel nebude, jak to po té oblevě najednou zmrzlo.“

Oba vycházejí ven, před boudu, kde si kontrolují výstroj a připevňují na boty mačky (ozubená železa pro stoupání ve zledovatělém terénu, pozn. aut.).

Honza se zachmuřeně rozhlédne po ledové hoře, do které se v noci Sněžka převlékla, a otočí se na svého kolegu, který si zrovna zapíná červenou silonovou větrovku se znakem Horské služby:

„Než jsi přišel, tak jsem hlásil vedoucímu, aby upozornili turisty na nebezpečí sestupu k Obří boudě a on mě ujistil, že samozřejmě a taky, že zároveň polská pohraniční stráž bude hlídat sestupovou cestu a nikoho po ní nepustí.“

„Tak snad to budou dodržovat a my, Honzo, teď jdeme vysekávat stupy a ještě pro jistotu, kdyby se někdo drápal zesponu, natáhneme záchytná lana.“

A oba opatrně sestupují podél řetězových lan cestou dolů.

Mezitím uvnitř v restauraci sedí pár hostů, když před ně předstoupí vedoucí chaty.

„Vážení, věnujte mi chvíli pozornost! Vzhledem k náledí, které se venku do rána vytvořilo, vyhlásila Horská služba nebezpečí sestupu do údolí. Konkrétně se jedná zejména o sestupovou cestu podél řetězů ze Sněžky k Obří boudě. Tak bych vás poprosil, abyste pro odchod dolů použili cestu na Růžovou horu, či ještě lépe využili služeb lanovky.“

Nová zpráva se hned začne šířit napříč restaurací a dvojice sedící u prvního stolu okamžitě zpozorní.

„Co to povídá, Miloši? Když chceme jít přes Luční, tak tohle je přece na opačnou stranu, ne?“ obrátí se ustaraně na svého partnera mladá žena.

„Neboj, to zvládneme. Krátkým sestupem k Obří, což není daleko, a pak už jenom procházkou až na Luční,“ usmívá se na svou manželku charismatický sportovec.

„Taky si myslím, a když já si podvrtnu kotník – tak mám s sebou svého doktora,“ začne se smát jeho žena, položí mu ruku na rameno a chmury jsou ty tam.

„Tak to si radši nic nezvrtni, nerad bych tě dolů ještě nesl na zádech, a proto to uděláme takhle – já půjdu první, prozkoumám terén a ty mě budeš následovat v mých stopách. Jasný?“

„Jasný, Miloši!“

A ukazují na vrchního, že budou platit.

Petr Šámal: Záchranáři

Po pár minutách už velice pomalu a nesměle klopýtají a kloužou dolů po červené značce, přidržující se ocelového lana nataženého podél turistické cesty. Lano je občas zcela pod sněhem.

V jednom takovém místě, asi padesát metrů po cestě od boudy, kde se nebylo čeho přidržet, se mladý muž smekl a v okamžiku se řítí po severním úbočí dolů. Po nějakých čtyřiceti metrech se zachytil na skalnatém výstupu, kde se křečovitě asi tři minuty držel.

Bod č. 1 – počátek pádu MUDr. Miloslava Landy; č. 2 – místo jeho přechodného zachycení; č. 3 – konec pádu. Tečkovaná čára vyznačuje postup dvojice záchranců. Bod č. 4 – počátek jejich pádu; č. 5 – konec pádu Jana Messnera; č. 6 – konec pádu Štefana Spusty.

... musím se udržet. Musím, dokud mně nepřijdou na pomoc. Pomóc! Držet se. DRŽET SE!

... když se to ale tak strašně smeká.

... nesmím se hýbat. Musím se držet. DRŽET!

... Ne – už to nejde. Držet... DRŽET...

Padám...

Jak bylo kamení celé pokryté ledem, tak přes všechno úsilí udržet se pravou rukou se řítí dál přes suťové pole, pod nímž přeletěl vzduchem násep cesty asi 10–12 metrů

a dopadl do suťoviska, které jeho pád sice trochu přibrzdilo, ale nezastavilo. A tak padal dále po sněhovém svahu, jen místy zpomalován trsy kosodřeviny, kameny a terénními nerovnostmi.

Celou cestu jeho pád zanechával v terénu viditelnou rýhu – ve spodní části už krvavou.

Dole se jeho tělo konečně zastavilo o kleč v mírnějším asi 25° svahu.

Tam se ale už Miloš nedržel.

Tam se už ani nehýbal.

Protože tam dole už byl mrtvý.

Celý pád od svého počátku netrval ani pět minut.

Honza se Štefanem v té době pracovali o pár metrů níže po cestě, když zaslechli volání o pomoc. Na nic nečekali a okamžitě nastoupili do záchranné akce.

„Štefane, padal tamhle,“ ukazuje Honza na severní svah a odsekává kus lana na záchranu.

„Máš to? Tak jdeme traverzem, tamhle k tomu bloku kamenů a odtamtud k němu dolů už slaníme.“

„Dobrý, tak rychle. Snad ještě žije.“

Oba se začnou přesunovat terénem ke skalnímu bloku. Po ujití asi třiceti metrů se Honza, který se nachází o něco výše nad Štefanem, náhle smekne.

„Kurva – Štefo! Bacha!“

... Do prdele – bleskne Štefanovi hlavou a zasekne cepín do ledu...

To je to poslední, co mu hlavou prolétlo a co si ještě stačil uvědomit...

Pak už jen dostal náraz od letícího kolegy, udělal kotrmelec a znovu zasekl cepín, ale řítit se příliš rychle ze svahu

Petr Šámal: Záchranáři

dolů. Přesto se snažil pád znovu brzdit cepínem, když ho to vyhodilo do vzduchu a spadl hlavou na kámen.

... během několika vteřin mu proběhl v mozku celý jeho krátký život:

... jak byl malý...

... jak šel do školy...

... jak přišel na hory...

... jak se zamiloval...

... jak se mu narodila dcera...

... brácha mu jde naproti – Ahoj Valdo!

A pak **TMA.**

S Honzou dopadli kousek od sebe.

Ale Honza byl mrtvý o trochu dříve.

Zpráva o neštěstí v Krkonoších

Dne 16. ledna 1975 dopoledne MUDr. Miloslav Landa z Karlových Varů, rekreant zotavovny ROH „KOLEKTIV“ v Peci pod Sněžkou, sestupoval z vrcholu Sněžky směrem k Obří boudě po Cestě přátelství.

V té době pracovali pracovníci Horské služby Jan Messner a Štefan Spusta na bezpečnostních opatřeních na zledovatělém svahu Sněžky asi 150–200 m od vrcholu Sněžky směrem k Obří boudě. Vysekávali stupy v ledové pokrývce v terénu a upevňovali záchytná lana.

V 11.00 hod. uklouzl dr. Landa po zledovatělém svahu Sněžky a padal po svahu přibližně 15 m, kde se zachytil na oblém kameni, který byl na povrchu pokryt ledovou glazu-

rou. Přesným měřením při rekonstrukci sklouzl dr. Landa asi 50 m od vrcholu po turistické cestě a zachytil se na skalním výstupku po 30-40 m. Na něm se udržel podle výpovědi svědků asi 3 minuty a potom začal jeho pád po svahu Sněžky.

Přihlížející svědkové volali pracovníky Horské služby se žádostí o pomoc.

Jan Messner a Štefan Spusta okamžitě zahájili záchranné práce na zachycení, případně záchraně dr. Landy a zvolili nejkratší cestu k místu nehody. Cesta vedla v poměrně lehkém terénu. Trasu volili traversem a směřovali k bloku kamenů, kde chtěli provést zajištění a pomocí lana dr. Landu vyprostit.

Zřícený turista se zachytil v místě pod ledovou návějí a zpočátku ho pracovníci HS neviděli. Vzhledem k situaci postíženého volili záchránci trasu, která umožňovala nejrychlejší postup k postíženému, a směřovali nejkratší cestou ke skalnímu bloku, odkud měla být pomoc poskytnuta.

Ve snaze o poskytnutí rychlé pomoci došlo u dvojice záchranařů z nejspíš neznámé příčiny k zakolísání, což je pochopitelné – při jejich snaze rychle pomoci. Po tomto zakolísání nastal pád, který se oba záchránci snažili zbrzdit. Pád brzdili obvyklým způsobem, a to zarývááním hrotu cepínu do ledového povrchu terénu. Messner měl oblečenou silonovou kombinézu, která pád ještě zrychlovala a Spusta měl golfky a silonovou větrovku, která rovněž přispívala ke zrychlení pádu. Na nohou měli oba záchranáři stoupací železa. Při pádu během 50–60 m došlo k poranění obou záchranařů, takže již nemohli dále provádět jakékoli pokusy o zbrzdění pádu...

Průběh záchranné akce

- 11.45 hod. došlo hlášení z České boudy na Sněžce – Horské službě v Peci pod Sněžkou, že se zřítily dva turisté z vrcholu Sněžky na polskou stranu.
- 11.50 hod. vyhláší okrskový vedoucí HS Miroslav Kopecký poplach.
- 11.55 hod. byla provedena příprava materiálu a vydání ze skladu. V uvedené době byl současně pracovník HS Hofman pro úraz, který byl kompletně zlikvidován ve 12.15 hod. Ihned odjíždí Wolfgang Berger na sněžném skútru na Obří boudu.
- 12.45 hod. se dostává na místo neštěstí. Zde již pracovala skupina záchranářů z Polska a v této době se také dostavilo družstvo HS z Pece pod Sněžkou pod vedením Kopeckého ve složení: Kovařík, Svoboda, Zámeš a MUDr. John. Bylo zjištěno, že pracovník HS Messner a MUDr. Landa jsou mrtví a pracovník HS Spusta dosud jevil známky života.
- 13.00 hod. oznamuje Pavel Hofman na ústředí HS do Špindlerova Mlýna, že se zřítily tři lidé na polskou stranu a sděluje podrobnosti o průběhu záchranné akce.
- 13.40 hod. je požádáno ústředí Hofmanem o vyslání sněžného pásového vozidla na Obří boudu pro převoz zřícených do Pece. Je okamžitě vyslán V. Polák s rolbou na Obří boudu. Cestou na stadionu přisedá na sněžné vozidlo Paulů a Valerián Spusta (bratr Štefana Spusty, pozn. aut.), kteří byli o akci vyrozuměni vysílačkou.

14.00 hod. oznamuje ústředí Horské služby ve Špindlerově Mlýně nehodu na Okresní prokuraturu a OV KSČ v Trutnově. Je také snaha telefonicky vyrozumět nadřízený orgán ČÚV ČSTV, Horskou službu v Praze, ale spojení se nepodařilo, tak byla zpráva o nehodě podána vedoucímu sekretariátu předsedy ČÚV ČSTV. Současně se zatím pokračuje v akci na Sněžce tím, že Štefan Spusta je urychleně transportován na Slezskou boudu, odkud přivolává WOP helikoptéru s lékařem z Wroclawi. Messner a Dr. Landa jsou transportováni směrem k dolní stanici lanovky na Černou kupu. Vrtulník přistál za 20 minut po výzvě u Slezského domu. Štefan Spusta však během této doby podlehl těžkým zraněním. Rolba sjíždí pro těla Messnera a dr. Landy na polské území, odkud je převáženo ke Slezskému domu, kde je k nim uloženo i tělo Spusty.

Nález lékaře

Ohledání mrtvých provedl na místě sám MUDr. Miroslav John, obvodní lékař z Pece pod Sněžkou, který konstatoval, že smrt nastala vlivem četných zranění po celém těle a poškozením orgánů životně důležitých.

Dále bylo vyčkáno příjezdu polského prokurátora, který povolil převoz mrtvol do Pece pod Sněžkou.

Byla nařízena zdravotně bezpečnostní pitva, která byla uskutečněna na prosektuře v Hradci Králové.

Ukončení akce

Cenné předměty byly zesnulým odebrány a okrskovým vedoucím HS z Pece pod Sněžkou Miroslavem Kopeckým předány pozůstalým. Celá akce byla skončena po uložení mrtvol do kaple v Peci – Velká Úpa.

Akce byla skončena ve 23.00 hod.

Počasí

V 11.00 hod bylo zaznamenáno na vrcholu Sněžky toto počasí: jasno, vítr 4–7 m/s, teplota + 6° Celsia.

Závěr

Dne 14. 1. 1975 Messner a Krupička procházeli terén Sněžky. Zjistili po celém povrchu Sněžky zledovatělý povrch a na severních svazích námrazu. Tuto okolnost hlásili ústředí HS s tím, že učinili provizorní opatření napnutím horolezeckých lan podél cesty a vysekáním některých ocelových lan z ledu. Na tento stav byla upozorněna způsobem obvyklým veřejnost.

Dne 16. 1. 1975 v 10.00 hod. dopoledne Messner zařídil v České boudě na Sněžce u vedoucího, aby turisté byli upozorněni na nebezpečí při sestupu k Obří boudě, WOP Polska (pohraniční stráž, pozn. aut.) hlídal sestupovou cestu ze Sněžky k Obří boudě a nikoho po této cestě nepouštěl.

Přes tato opatření prošla skupina turistů směrem k Obří boudě. Po několika metrech došlo k popsané nehodě.

Jan Messner a Štefan Spusta vykonali pouze to, co by každý zachránce pokládal za svou povinnost vykonat.

Z uvedeného vyplývá, že nebyly zanedbány žádné bezpečnostní předpisy, jejichž hranice při práci Horské služby jsou v praxi běžné.

Osobní údaje postižených

Jan Messner, narozen 19. 11. 1932, ženatý, otec jednoho dítěte, bytem Strážné

Štefan Spusta, narozen 27. 4. 1942, ženatý, otec jednoho dítěte, bytem Pec pod Sněžkou

MUDr. Miloslav Landa, narozen 4. 5. 1943, ženatý, bytem Karlovy Vary

Zápis vypracoval a za správnost údajů zodpovídá: Otokar Štětka, v. r.

Záchranář Horské služby VALERIÁN „VALDA“ SPUSTA

Já jsem přišel sem na hory po vojně v padesátém čtvrtém.

Pocházím z Malých Karpat z vesničky Sološnice na Slovensku. Hospodářství nám komunisti zlikvidovali a otec už v té době dělal v JZD. No a já jsem měl dilema – zůstat u nás jako hajnej, nebo jít do světa.

Můj kamarád, spolužák tam od nás – Lojza Čechotovský už tady byl, a tak jsem mu napsal, jak to vypadá? A on mně odepsal – přijed' sem, tady je hodně práce a dobře placená – budeme vydělávat peníze. A tak jsme se tady sešli – celá parta, lesáci.

Ze začátku jsme bydleli v Lověně v Dolním Dvoře. To bylo tuším na podzim a tak jsme nejprv nadělali dříví a dávali jsme to do takových kuželů. Jeden kužel, to bylo taky dvacet nebo třicet i padesát kubiků dřeva a z toho se to pak celou zimu sváželo do údolí na pilu, a že tehdy byly zimy – klidně až tři metry sněhu.

Přes léto jsem potom šel k lanovce do Labského dolu a vozili jsme dřevo závěsem.

Tomu se říkalo „Visen“, protože se na to klády zahákly, tak, že visely kolmo dolů. Kam se dostalo s koňmi, tak klády tahali koně a kam ne, tak tam jsme je řezali na šest metrů a pouštěli dolů, právě lanovkou. Byla to dřina, ale za týden jsme vydělali tolik, co u nás za měsíc. No a o volnu jsme jezdili do Prachova, na Sedmihorky, a tam jsme začínali lézt na skály. A když bylo volno delší, tak se jelo třeba až do Tater. Z té doby znám Gejzu Háka, Andrášiho i Gálfyho – ten pak jezdil i sem za mnou.

U lesů jsem byl až do padesátýho devátýho, kdy jsem nastoupil k Horský službě. Tam jsme se tenkrát sešli všechno starý mazáci – Jindra Hartman, Jarda Hovorka, Wolfík Bergr a Bohouš Hofman. Ten byl na polský straně pod lavinou, tenkrát šel vedoucím pro výkaz práce a utrhlo se to s ním a už jel dolů. V té době byl náčelník Horský Oťan Štětka. Po nás pak přibráli Karla Nováka a Luďu Strejčka.

Štefan za mnou přišel někdy v šedesátém osmém. On byl o deset let mladší – já jsem třicátý druhý a on byl čtyřicátý druhý. Začínal tady ve Špindlu na chatě „Lucerna“ jako domovník u koní. Pak šel do Pece na „Kolínskou“ a odtam-

tud ke Krnapu (Krkonošský národní park) měřit do Modrého dolu počasí. U Krnapu zůstal celkem dva roky. V Peci si našel ženu a narodila se jim holčička. Potom už nastoupil také k Horské službě a zajel si k vojákům pro služebního psa. Závodčí mu tehdy povídá, tak si vyberte a Štefan vytáhl kapesník, hodil ho na zem, a psa, který o něho projevil zájem, tak toho si vzal. Ten voják mu pak povídal:

„Chlape, neříkejte, že vy tomu nerozumíte! Vždyť vy jste si vybral nejlepší fenu, co tady máme.“

Takhle Štefan získal Itu a dobře si ji vycvičil.

A potom, když se stal tenhle malér, 16. ledna, sedmdesátýho pátýho, tak si psa vzal Pavel Hofman, jenže to byl starej vejpitka a já jsem tenkrát říkal, že takhle by to nešlo a Itu si vzal Miky Site, který se o ni výborně staral a perfektně ji za pomoci Karla Nováka vycvičil.

Tenkrát byla smůla, že jak Štefan padal, tak tam byla ta cesta a on až po tu cestu brzdil cepínem, jenže pak ho to vyhodilo a tělo se už nekontrolovaně řítilo dolů. Já jsem tam přijel s Krupičkou a Standou Paulů. A tehdy mně říkali – Vali brácha ještě žije, ale já jsem jim řekl, mládenci – neexistuje, Štefan je mrtvej – já to vím už tři dny.

Došli jsme tam a on ležel přikrytý dekou. Já ho odhalil a hledal jsem, kde má zranění a když jsem mu sundal čepici, tak měl na straně hlavy proraženou díru od skály.

Ke mně přišel Woznica z Gopru (polská horská služba, pozn. aut.) a dal mně Štefanovu občanku a jeho věci a povídal:

„Vali, ty jsi ztratil bratra, tak od teď budeme bratři my dva.“

A paradoxně ten samej Woznica zahynul podobně jako Štefan, taky hlavou do šutru, jen o pět let později a v létě.

Jinak nás bylo pět sourozenců – já, pak o čtyři roky mladší brácha Alois chemik, pak byl Štefan, pak Ondrej o dvanáct let mladší a nakonec sestra. Byli jsme čtyři kluci a holka, ta bydlí v Americe v Los Angeles a občas sem za mnou jezdí.

O té tragédii pak natočila televize Ostrava film, ale špatně, protože oni v tom filmu nevzpomněli ty Poláky – záchranáře, a to mě naštvá.

Tenkrát byli polští záchranáři GORP a pak byli polští a čeští pohraničníci a ti také byli u záchranářů. Kolikrát byla sranda, třeba když šel Tonda Mrklas ožralej naschvál po státní hranici a jak je potkal, tak hulákal:

„Kde jste, vy mizerové mizerný, já vás tady hledám!“

A tohle jim udělal víckrát.

V té době jsme chodili sloužit na Luční boudu vždy na týden a tam jsme se střídali s Pecákama. Ale dnes, když už lidi nechoděj moc na túry, tak ani těch hledaček tolik není. Dřív také byly v terénu akorát vysílačky a dnes má každěj mobil, což také to pátrání usnadňuje. To pamatuji, když jsme točili, v šedesátém čtvrtém, film „Synové hor“ o Hančovi a Vrbatovi, tak se právě používaly vojenské vysílačky jako špička techniky a tam jsme při tom – my, Horská služba, tenkrát hojně asistovali.

V té době už jsme začali fasovat k výkonu služby také lyže – sjezdové a běžkové, no a dnes už jsou ski alpinistické. Ta technika jde strašně dopředu. Na skialpi se lepily zespona na skluznici tulení pásy, takže s kopce se jelo po srsti a do kopce stoupalo proti.

My když jsme přijeli do Itálie na závody v sedmdesátém prvním roce, tak Italové už měli lepidlo, ale my ještě ne, a tak jsme tu srst táhli zepředu a uprostřed a vzadu jsme

si to přišroubovali a Italové koukali, jak jsme to zmrzlýma pazourama přišroubovávali a divili se:

„Was ist das?“

No ale byli jsme druhý a oni zase koukali, jak je to možné? Jenže my jsme měli výbornou fyzičku. Se Štefanem jsme byli z Karpat vytrénovaní – odmala na lyžích.

Nebo v Dolomitech – tam jsme taky závodili, a to tenkrát bylo $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$ a do toho fukeř a zepředu! To se ještě násobí. Když jsme přijeli k občerstvovačce, tak jsme se nemohli ani vyčurat, jaká byla kosa. Objednali jsme si čaj a já si ho před tím komisařem dal ještě horkej na ptáka, a když on vyvalil oči, tak mu povídám česky – to čumíš, co? A kluci se mohli pochcat smíchy.

Kdybychom ale nebyli tak zmrzlí...

Oni totiž Italové už tenkrát měli jinou výbavu, a proto jim taková zima nebyla. My si připadali před těma Italama jak chudý ševci.

Tenkrát začali dělat v Novém Městě na Moravě lyže „Sapora“ a tak, když jsme pak jeli ven, koupili jsme si pár Saporek, ty jsme tam prodali a za ty peníze si pak kupovali také lepší výbavu. A že to ale byly lyže. Láďa Krupička se tam jednou na hotelu vožral a začal je před nimi ohýbat a oni čuměli a ně, ně, jak se báli, že prasknou. Takový to byly super lyže a nedaly se nikde sehnat. Potom je začali vyrábět Němci a dobyli s nimi svět.

Tehdy byla hrozná doba – furt se něco plánovalo a nic nebylo.

Teď si vzpomínám, jak jsem jednou přijel do služby po Standovi Paulovi a najednou za mnou přišel takový chlápek, dělal tam domovníka, a povídal mně – víte, já tady na Luční boudě pracuji a já mám strašně rád lyžování a taky

tady pořád trénuji, takže kdyby byla nějaká hledačka, tak já bych vám strašně rád pomohl.

Co čert nechtěl, následující noc přišla vedoucí a že se stal úraz, nějaká paní potřebuje pomoci a svézt do nemocnice. Volal jsem do Špindlu, že si беру sáně, ale že nemusejí nikoho posílat, protože mně pomůže domovník z Luční. Jen jsem mu říkal – vy budete vpředu a já vzadu, tam to odkočíruruju. Tak jsme ji celkem v pořádku dovezli do Bílého Labe, kde už čekal Karel Novák se skútreem, že ji vezme k sanitce.

Paní celá vděčná nám objednala rum, ale já jsem domovníkovi říkal, nic se pít nebude, protože nás čeká ještě cesta nahoru. Jenže on na mě nedal a během půl hodinky měl v sobě už pár piv a nějakýho panáka a pak jsme vyrazili. To byl horor.

Po pár minutách už nemohl, ale já ho hnál dále a u starý elektrárny se mně najednou skácel a zůstal ležet. Já mu říkal – člověče, co to děláte, mně je šedesát a vám čtyřia dvacet, včera jste mně tvrdil, jak jste trénovanéj, tak vstávat a jedeme dál.

„Já nemůžu,“ on na to.

Co jsem měl dělat? Nakonec jsem si sundal lyže, zapíchl je do sněhu, jeho si vzal přes rameno, hodil ho do té elektrárny, ještě jsem mu svázel nohy slaňovací šňůrou, aby mně někam neutekl, jak byl ožralej, a pak jsem mazal fofrem nahoru. Chlapům od rolby jsem řekl – musíme na elektrárnu, protože tam mám domovníka, on už nemůže dál, tak ho musíme přivézt. A oni se mně začali smát:

„Koho tam máš? Pomeranče?“

Jakýho pomeranče jim říkám. No, tady se mu tak říká, protože to je feťák, který si vymačká šťávu z pomeranče a pak si do toho rozmačká všelijaký prášky a léky a ty povzbuzovávky potom pije.

„On ti nakecal, že vydrží běžet dva dny, jo? Ten nevydrží ani čtvrt hodiny!“

Tak takhle jsem tenkrát naletěl a chlapi si ze mě dělali ještě dlouho srandu –

„Že prej Vali sváží úrazy s Pomerančem...“

„Ha, ha, ha.“

PARCHANT.

4

Náchodská bouda – 17. ledna 1975

Jen další ze zimních večerů na horách.

Okna horské boudy září jako jindy do bílé tmy. Světlo se odráží od sněhové závěje před okny. Je po večeri a jako každý večer se do restaurace začínají trousit rekreanti.

U prvního stolu sedí známá sestava – Jura s Petrem, jejich manželky a Přemek s Milenou. Vše je jako jindy, ale...

Štefan dnes nepřišel a nepřijde ani zítra.

Štefan včera pobyl v kapli ve Velké Úpě a dnes pokračoval na prosekturu do Hradce Králové, odkud už není návratu...

Dnes totiž není nic jako jindy a nikomu není do řeči, dnes je pouhý den po jedné z největších horských tragédií.

Hovor, který zpočátku vážně, se poznenáhlu rozproudí a posléze se stočí ke vzpomínkám na Štefana a na záchranáře z Horské služby. Přemek, který je ze všech ten nejpopulanější a nejzasvěcenější, se rozhovoří o záchranných akcích, které sám na vlastní kůži prožil, a když Jura se snaží také přijít se svou troškou do mlýna, tak je právě učitelským vykázán do patričních mezi:

„Juro, seš tady pár měsíců i s cestou, tak si nech kecy na koledu!“

A Přemek se směje a začíná být konečně zase veselo.

Do toho se vloží Petr, že už také něco prožili a rozhodně ne měsíců, ale když, tak nějaký rok to už taky bude.

Do restaurace v tu chvíli vejde Láďa Bačina, rekreant z Opatovické elektrárny, které Náchodská jakožto podniková chata patří a v reakci na poslední výměnu názorů se nevěnně zeptá:

„A jak vy jste sem vlastně přišli?“

Růžohorky

Tam, kde to všechno začalo...

1

Chataři 1972

„Jirkó! Večer v Berasu?“ volá na bráchu Petr, když ho míjí na továrním dvoře s plně naloženou ještěrkou neboli elektrickým vozíkem sloužícím k převážení váľů pogumovaného textilu v náchodské fabrice Rubena, která vyrábí pneumatiky na různá vozidla od jizdních kol až po traktory.

„Co se děje?“

„Teď nemůžu, mám toho do konce šichty ještě hafo, ale těš se – mám absolutní bombu.“

„Tak stůj přece!“

„Večer po šichtě,“ ozývá se ještě ze zvířeného prachu, jak vozítko prudce zahýbá do vzdálené haľy.

Jirka ještě chvíli stojí a hledí za mizejícím bratrem. Pak mávne rukou a zamíří do protějšší budovy, kde už po několik let pracuje na dvousměnný provoz.

Jiří je uvážlivější a zodpovědnější než jeho o šest let mladší Petr, který do továrny přišel před několika měsíci z vojny a hned rozhlašoval, že tohle teda rozhodně pro něj není a že je jen otázka času, kdy vypadne dělat něco svobodnějšího...

... A co svobodnějšího, vždyť tady máme jistou práci docela slušně placenou – a potom, všude je něco. Ale co, to bude zase jenom jeden z dalších Petrových bláznivých nápadů, kterých už předvedl řadu, i když... přemítá Jiří, když se převléká na odpolední směnu.

2

Hotel Beránek

Náměstí malého města Náchoda ozářené pouličními lampami se jako obvykle s večerem vylidnilo a lidé se přesu-

nuli do několika místních hospod, rohové vinárny „Slovan“ a hlavně do kavárny náměstí dominujícím secesnímu hotelu, „Beránek“ – toho času módního podniku místní mládeže, která denně tyto prostory spolehlivě zaplňuje dle vžitého, sice nepsaného, zato však plně využívaného místního bonmotu:

V každém času do Berasu!

Jaro už klepe na dveře a po dlouhé zimě je zase ve vzduchu cítit předzvěst čehosi nového – a kdyby ničeho převratného, tak pro mnohé už jen blížícího se léta. Čas změny s probouzející se přírodou je každoročně opět zde.

Po náměstí kráčí mladý muž rovněž neomylně spěchající do zmíněného Berasu na schůzku se svým bratrem, myšlenkami je však zatím zcela někde jinde –

... tentokrát to už musí vyjít, minule ta hospoda v Kounově na poslední chvíli nedopadla, ale možná proto, jak se říká, všechno zlý je pro něco dobrý, jsme právě teď volní pro tuhle – dle telefonátu táty – chatu na horách!

Co jsem se vrátil z vojny, tak se tady ubíjím v tomhle nekonečným fabrickým stereotypu, odnikud nikam.

Ne, že by stálo všechno za prd – to se říct nedá, několikrát jsem se zamiloval, vymetal kdejakou zábavu, vloni jsem pak sbalil Věru, náchoďačku, kterou jsem si celej zaláskovanéj nakonec vzal za ženu, a teď to všechno ještě vypadá tak, že je bejby na cestě. Mám rád odjakživa změny – a že jich za ten rok, co jsem zpátky v Náchodě, bylo docela požehnaně.

Na dítě se ale fakt těším. Možná, že se už asi taky, k veliký radosti mojí mamiši, konečně usadím a začnu – podle ní ovšem – žít jako většina mých vrstevníků tím správným spořádaným rodinným životem.

„Péto, budeš mít rodinu, podívej se na Jirku!“

Asi se usadím.

I když si nejsem jistej, až zase přijede z Hamburku Sváta, co se bude dít?

A že se vždycky děje...

Když přijede Sváta.

Frajer, kterej jezdí na lodi do západního Německa, a když se vrátí na volno do Náchoda, tak vždycky řádně rozvíří jinak poklidnou atmosféru zdejšího maloměsta!

Frajer, kterej posledně mazal od nádraží v bílých beatlesbotech, černo-červenejch kostkovanějch zvonáčích, fialovým saku a košili niagarských vodopádů!

No, došel akorát ke šraňkům, než ho sbalili místní fízláci.

Frajer, kterej je taky náhodou můj nejlepší kámoš!

Zrovna minule v Berasu, když se naše parta docela nudila, jsme dostali bezva nápad a Sváta objednal deset šlehačkových celejch dortů. Vzal jeden, trochu potěžkal v ruce a se slovy:

„Znáš ten starej film se Chaplinem?“

– ho plácnul vedle sedícímu Mótovi přímo doprostřed ksichtu! Ten si to nenechal líbit a během chvilky se rozpoutala dortová bitva, za kterou by se nemusel stydět ani Hollywood v době své nejlepší slávy. V nabitě kavárně lítaly dorty, lidi uhýbali, někteří se smáli, jiní nadávali, a zrovna, když Sváta utíral bílou džískou dorty ze zdi, tak přilítl rozlícený vrchní –

„Pánové, pánové, co se to tady zase děje? Já budu muset volat bezpečnost, protože se chováte jako dobytek!“

Nato on slezl ze sedačky, na které stál a s úsměvem –

„Bude to stačit, Viktore?“ podával rozčilenému vrchnímu dvě tisícovky.

„Ale, no tak, no tak, příště slušněji, pánové.“

V Náchodě se pak čtrnáct dní o ničem jiném nemluvalo.

„Pěťo, to ale není kamarád pro tebe,“ jako bych zase slyšel moji maminku.

Neboj, mami, teď to už musí dopadnout, když volal táta! Můj táta, ke kterému vzhlížím a v kterém se vidím, jo, už jsem tady...

Kavárna hotelu Beránek září do tmy a jako vždycky – je skoro plno, když dovnitř vchází mladík z náměstí. Krátce se rozhlédne a zamíří k prostřednímu boxu pod oknem, kde už se živě baví s několika kamarády jeho bratr Jiří.

„Čau, kde se couráš, jsem tady už půl hodiny, šel jsem rovnou z práce,“ vítá ho vyčítavě brácha.

„Stavil jsem se ještě doma, ale jo, dám si jedno,“ otáčí se Petr k servírce a objednává si točený, sice jsou v kavárně, ale místní sem denně chodí spíš na pivo.

„Petr má zase nějaký nový překvápko, tak jsem celej napnutej,“ hlásí Jirka partě. „Tak to vysyp, co se děje.“

Petr si shodí bundu, sedne si, dlouze se napije a s úsměvem si vychutná zvědavost celé party.

„Volal táta!“

„No a?“

„Má pro nás chatu na horách.“

„Nekecej, a kde?“

„V Peci, na vršku.“

„Ty vole!“

3

Interhotely Pec pod Sněžkou

V kanceláři podniku Interhotely Krkonoše je teď krátce po poledni docela mrtvo. Ředitel pecké oblasti Kobera, urostlý

chlap s krátce střiženými vlasy v triku a džínách s nohama na stole popíjí kávu, v rukou jakýsi papír, kterých má kolem sebe plný stůl a diskutuje s naproti sedícím náměstkem, svým naprostým protikladem – proplešlým, ulízaným človíčkem v tesilkách a košili s kravatou, jak se na úředníka sluší.

Obrázek jak vystřížený z amerického filmu – vůbec nezapadající do socialisticky zařízené kanceláře tehdejšího Československa.

„Tak obvolej hotelovky a učňáky a hlavně mně neříkej pořád, že nejsou lidi,“ diskutuje věčný problém socialistického Československa ředitel.

„Ale školy končí až v červnu, Pepíku, a znáš to – pak se všichni rozeběhnou na prázdniny a dělat nikdo nechce,“ brání se slabou argumentací náměstek.

„Tak víš co? Nikam nevolej a rovnou je oběhni a...“

Je přerušen uprostřed věty krátkým, formálním zaklepáním na dveře a následným nahlédnutím mladé pohledné sekretářky –

„Soudruhu řediteli, jsou zde za vámi nějací dva mládenci.“

„Tak ať jdou dál, vím o nich. To jsou ti dva bratři, jak volal před týdnem jejich otec, vedoucí z Rusalky,“ vysvětluje Kobera náměstkovi, sundává nohy ze stolu a zvedá se ze židle, aby se přivítal s příchozími. Bratři Jiří s Petrem se představují a nesměle usedají do pohovky v rohu kanceláře.

„Tak vy máte zájem o Růžohorky?“ začíná s úsměvem rozhovor ředitel.

„Já bych se snad stavil později,“ podotkne zvedající se náměstek.

„Ne, zůstaň tady, Zdeňku, vždyť je to i tvůj rezort,“ zarazí ho a ten si opět sedá.

„No tak táta říkal, že prej je ta chata volná,“ ujímá se rozhovoru mladší z nich s otázkou v očích.

„A vy jste už někde dělali v pohostinství?“

„Zatím jen trochu – vloni v létě na Broďáku, to je takovej rybník tam u nás.“

„V takovém kiosku, jako brigádu,“ podotkne starší Jiří.

„Jaké máte, hoši, vzdělání?“ ptá se, trochu s despektem, náměstek.

„Strojní průmyslovku s maturitou,“ odpovídá mladší.

„Já gympl,“ doplňuje ho starší z nich.

„A teď pracujete?“

„Zatím v Rubeně – to je gumovka v Náchodě.“

„Ale dva, to je na takovou chatu málo, Růžohorky mají čtyřicet dva lůžek, celodenní stravování a celoroční provoz,“ upozorňuje náměstek.

„To neva, oni s námi jdou manželky a možná ještě jeden číšník,“ trumfuje Petr.

„A vy si na to opravdu troufáte, i když jste v tom zatím, když pomínu tu krátkou praxi, ještě nedělali?“ ujímá se hovorů zase Kobera.

„Troufáme a jak jezdíme za tátou na Rusalku, tak by se nám taková práce na chatě moc líbila.“

„A teď na rovinu – myslíte, že byste to zvládli?“ následuje přímá otázka na tělo.

„Stopro – my to chceme dělat a bude nás to bavit, a když bude potřeba, tak nám táta pomůže,“ suverénně odpovídá Petr.

„Kdy byste mohli nastoupit?“

„Když dáme teď výpověď, tak jsme do dvou až třech měsíců volní.“

„Já ale potřebuju, abyste tu chatu přebrali už v červnu, zaběhli se a hned jeli sezónu.“

„OK, to nebude problém, tak my si to už zařídíme.“

„Dobře, já vás beru,“ oznámí ředitel a podává mládenčům ruku.

Ti oba září a loučí se i s náměstkem, který se zase až tak nadšeně netváří.

„Tak prvního června je předávačka,“ volá za nimi ještě ředitel.

„Spolehněte se a nashle,“ otáčejí se oba ve dveřích a celí rozradostnění odcházejí.

„Jsi si jistý, že jsi rozhodl správně? Vždyť oni nejsou ani vyučení,“ kroutí hlavou náměstek.

„Podívej se, Zdeňku, mně jsou milejší dva nadšení kluci než houf otrávených, třebaže vyučených číšníků.“

V Peci pod Sněžkou zatím po ulici k autobusovému nádraží míří oba mladíci, když se Jiří otočí na Petra a s úsměškem ho napodobí:

„Ony s námi jdou manželky!“

„No a co? Však jim to řekneme, ne?“ směje se Petr.

4

V Náchodě

„V kolik má Petr s Věrou přijít?“ volá na svého manžela Jiřího z kuchyně Alena. Jiří s Alenou jsou spolu teprve pár let, mají pětiletou dceru Míšu a krásný, nový, družstevní, třípokojový byt v centru města Náchoda. V obýváku si nechali dokonce postavit krb, a tak když přijde návštěva, zatopí se v krbu a všichni jsou hned celí unešení nebývalým luxusem socialistického bydlení.

Teď očekávají návštěvu Petra s jeho ženou Věrou, která je právě v jiném stavu, a tak se Alena už těší, že si budou se švagrovou povídat o dětech a miminkách, což je vždy, ale nyní s očekávaným přírůstkem ještě zajímavější téma.

Míšu dnes hlídá babička a tak budou mít dost času probrat vše, co je nového, zvláště když se naposledy takhle sešli už více než přede dvěma týdny.

Na to, že jim oběma jejich chlapi předem avizovali nějaké překvapení, ani nebraly zřetel, protože ony samy nejlépe znaly své drahé polovičky a za tu dobu s nimi už byly na ledacos zvyklé, aby hned nepodléhaly úžasu z každého jejich dalšího bláznivého nápadu.

V tom se ale, jak záhy obě poznají, velice mýlí, protože to, co se mají právě dnes večer dozvědět, je naplní nejen úžasem spíše negativního charakteru, ale zároveň to nejenom jim, ale úplně všem změní od základu celý život.

Po večeri otevřeli lahvinku, Věra džus a Jirka přihodil pole-no do krbu, který vesele plápolal, mrkl na Petra a vyzval ho:

„Tak spust!“

Věra s Alenou se zarazily, začaly se smát a Alena se otočila na Jirku.

„Tak co zase máte za lubem?“

„V červnu přebíráme chatu na horách,“ slavnostně oznámil Petr.

„Počkej, co to říkáš, co přebíráte a kde?“ otočila se na něho překvapená Věra.

„No, vy taky,“ suše konstatoval Jirka.

Holky se zarazily a úsměv jim zmrzl na rtech.

„Jirko, co zase tohle je? Já nikam nejdu!“ prohlásila rezolutně Alena.

„To jste se oba zbláznili? Jak vás to napadlo? Petře, vždyť čekáme dítě!“ zakabonila se i Věra.

„Právě proto, víš, jak mu tam bude? – hezky na horách na čistém vzduchu se bude mít daleko lépe než tady v tom blbákově! Vždyť to děláme hlavně pro vás a pro naše děti,“ rozohnil se Petr.

„Petr má pravdu, víš, jak se Míša naučí lyžovat? Ta bude za pár roků závodit a my se tam taky zdokonalíme,“ podpořil ho Jirka.

„Já se nechci zdokonalovat, mně se tady v Náchodě líbí a mám tady mamku s tátou. Jděte si tam sami,“ mračila se Alena.

„Alena má pravdu, máme tady práci, bydlení a všechno, a známe vás, za půl roku se vám tam přestane líbit a nás už zpátky do práce nevezmou.“

„Míša má jít za rok do školy a tam žádná není,“ snaží se Alena argumentovat.

„Jak to že není, vždyť v Peci máš základku.“

„A jak by tam asi chodila, když do Pece to je třeba několik kilometrů?“

„Prosím tě, u Růžohorek je lanovka a v zimě bude jezdit na lyžích,“ rozčílil se tentokrát Jirka.

„U jakých Růžohorek, co to furt povídáš?“

„Růžohorky jsou přece ta chata, kterou za měsíc přebíráme, ty si nenecháš ani nic vysvětlit a všechno hned odmítáš, to jsi celá ty.“

„Ale prosím tě, nic mi tady nebreptej, nějaký Růžohorky, já stejně nikam nejdu.“

„A co že to vlastně povídáte, že za měsíc přebíráme? Že vy jste tam už byli?“ diví se Věra.

„To víš, že jo, táta volal, že je ta chata volná, tak jsme tam hned jeli a s ředitelem hotelů jsme se už dohodli. Zítra dáme výpověď a za měsíc a půl tradá na hory.“

„A kdo vám tam bude vařit, vy už někoho máte?“

„Kdo by asi vařil, přece vy, co byste tam jiného dělaly?“

„Aha, tak konečně jsme u toho, Ali, my tam budeme celý den dřít za sporákem a celý umaštěný v kuchyni a pánové se budou válet ve výčepu. No, hezky jste si to vymysleli, nakonec co jiného jsme mohly čekat.“

„Prosím tě, nech toho – tam budeme dělat všichni, víš, co je na takové chatě práce a když budeme mít plno, tak si piš, co to dá peněz. Honza říkal, že čtyřicet lůžek už hodí pěkně balík.“

„Jakej Honza?“

„Honza Motlů, ten to bere s náma.“

„Jirko, já ale opravdu nikam nejdu,“ znovu to zkouší Alena.

„Ali, já teda také ne, ať si tam jdou sami, když si to takhle vymysleli,“ podpořila ji Věra.

5 Na horách

Hory se probudily do nového rána. Červnové slunce svými hřejivými paprsky vysušuje poslední kapky rosy a pomáhá každému kvítečku rozkvést do krásy a ozdobit tak louku rozprostírající se okolo staré, dřevěné horské boudy, která na této mýtině pod lesem odedávna shlíží do Peckého údolí.

Bouda Růžohorky, jak se tato horská chata nazývá, dostala jméno po Růžové hoře, na které byla před lety postavena. Je to taková ta typická krkonošská chalupa, celá dřevěná, zbudovaná krkonošskými tesaři ještě starým způsobem – trémovým roštem sestaveným tesařskými záseky, který drží celou stavbu bez jediného hřebíku či šroubu. Tato kostra je pak vyplněna zdivem a následně pobita prkny. Celé je to řádně namořeno, dříve býcí krví a dnes různými lazurami proti nepřízní počasí, kdy zvláště zde na horách je třeba takové dřevostavby opakovaně a každoročně udržovat.

Ve staré kuchyni zařízené zcela v duchu dávné doby, které dodnes dominuje uprostřed stojící obrovský sporák na

uhlí, debatují oba bratři se svými ženami nad předávacím protokolem z minulého dne.

„Jak jste nás mohli do něčeho takového uvrtat – podívejte se na ty starý kamna, vy jste nám vůbec neřekli, že se tady ještě topí uhlím,“ protestuje Věra.

„Jirko, já teda jedu domů, protože já ti v tom zatápět nebudu, nikdy jsem to nedělala a ani to neumím a ještě vybírat popel – víš, co z toho bude špíny?“ přidává se Alena.

„Dobrý den vespolek,“ vcházejí do kuchyně dva chlapi – sportovně oblečení, postarší, dobře vypadající padesátníci.

„Ahoj tati a čau Jirko,“ zdraví se s nově příchozími, svým otcem a jeho společníkem z Rusalky, což je větší hotel v Malé Úpě, oba bratři a poté i jejich ženy.

„Tak vás vítáme mezi horaly, už jste to převzali?“ ptá se mladší z nich, mírně prošedivělý, usměvavý, který se jmenuje Jirka stejně jako táta kluků a starší z dvojice. Jejich otec – menší, sympatický, ale na první pohled respekt budící muž sportovního vzezření si zatím prohlíží kuchyni, zapaluje si cigaretu, vyfoukne kouř a rozhlédne se po čtveřici.

„Vše je OK?“ mrkne na ně a usměje se.

„Jo, dobrý, z Interhotelů nám to předali včera a dneska se tady stavil ještě ředitel Kobera. Před chvílí odjel,“ referuje Petr a spolu s Jiřím si zapalují také.

„Kdo bude dělat vedoucího?“

„Tak mně je jedno, kdo bude vedoucí, ale já jsem Jirkovi říkal, že pod ním nedělám, takže to zůstalo na mně,“ vysvětluje Petr.

„Hoši, hoši, jak jinak, ty jsi byl, Petře, vždycky velký demokrat,“ kývá hlavou táta.

„Mně to nevadí, hlavně že tu chatu máme – a to je, tati, hlavně tvoje zásluha,“ dodá smířlivě Jiří.

„A co děvčata, jak vám se to líbí?“ obrací se tatínek na ženskou polovičku osazenstva.

„Jim se hlavně nelíbí tady ta kamna na uhlí,“ smějí se chlapci.

„Ale to tak neberte, je to stará horská bouda, však si zvyknete a za pár dní vám to ani nepřijde, a kdy nastoupí ten váš kamarád?“

„Myslíš Mótu? Ten by měl přijet do konce měsíce. Jo, a volali jste, tati, tomu panu Sagaserovi?“

„Já jsem s ním mluvil, slíbil, že se tady příští týden zastaví, a co jste vůbec chtěli vyříznout?“ vmísí se do hovoru Jirka z Rusalky.

„Pojďte sem, tady za kredencí je teď tahle mini kancelář a za touhle zdí je prostor, a tak když tu zeď prořízneme a uděláme do ní dveře, tak budu mít super kancelář vedle a můžu tam chodit rovnou z kuchyně. Dobrý, ne?“ ukazuje Petr na druhé straně za kamny.

„Já nevím, asi jo, každopádně starej Sagaser je machr, má motorovou pilu a za flašku rumu vám rozřeže třeba celou chalupu.“

„Tak jo, ale ještě něco budeme chtít, rádi bychom měli ve výčepu pravej, nefalšovanej krb. Myslíte, že by to šlo zařídit?“

„Proč ne, já zavolám Tondovi do Náchoda – ten je na krby mistr – vždyť víš, jak ti ho před léty stavěl v obýváku,“ obrací se na Jiřího táta.

„Tak to bude paráda, až bude venku kosa a lidi přijdou do chaty, tak tady bude prskat v krbu oheň a všude bude voňavý teplíčko – už to vidím...“ zasní se Petr.

„A jak jste na tom se zásobami?“ spíš zajímá otce.

„No, něco jsme převzali – brambory, nějaký maso, pár věcí ve špajzu a sud piva.“

„Tak víte co, my se tady zítra stavíme, spolu to projdeme a pomůžeme vám udělat objednávku, teď v létě je to v pohodě, ale na zimu pak musíte udělat velký předzásobení – to víte, jste na vršku a až tady zapadnete sněhem, to už nebude taková sranda.“

„Jenže to už budeme zkušeni horalé a vám ještě jednou díky za všechno.“

„Dobrý, dobrý, tak se tady mějte, a když budete něco potřebovat – klidně zavolejte, nebo se stavte u nás,“ loučí se oba Jirkové a odcházejí.

Čtveřice zase osiří a po chvíli do ticha špitne Alena:

„A co teď budeme dělat?“

„Já jdu roztopit kamna, Jirka narazí pivo, vy oškrábejte brambory a udělejte třeba řízky, to umíte, ne? Odpoledne otvíráme!“

6

Krb

Tonda, krbař, zarudlý šedesátník s kšiltovkou na hlavě, si vše nanosil do výčepu – od šamotových cihel, přes cement, rošt a ostatní vybavení až po vercajk, převlékl se do montérek, zvedl půllitr čerstvě natočeného piva, dlouze se napil, odříhl si a utřel rukávem pusy. Poté si zapálil doutník a oznámil:

„Tak to jdeme omrknout, pánové.“

Chvíli poklepával na zeď, šel do sklepa, přišel zpátky, pak šel ven až do louky, koukal na střechu, obešel chalupu kolem dokola, zase koukal na střechu, něco si bručel a kroutil hlavou, přišel dovnitř, znova klepal na zeď a pak

se dlouze zadíval na oba bratry, kteří stáli před ním v napjatém očekávání, co z něho vyleze, a povídá:

„To si děláte prdel?“ a dopil pivo.

„Co tím myslíš, Tondo?“ Oba znejistěli.

Znovu si zapálil mezitím vyhaslý doutník, sundal kšiltovku, poškrábal se na pleši, opět si ji obřadně nasadil a zakroutil hlavou.

„To nepůjde!“

„Jak to a proč?“

„Vy nemáte komín.“

„Jak to, že nemáme komín, když ve sklepě je kotel na uhlí a ten jde přece do komína, nehledě na to, že v kuchyni jsou také kamna, takže komíny máme dva!“ oponuje Petr.

„No právě – jenom dva!“

„A to nestačí?“

„Ne, to nestačí, protože krb musí mít svůj komín.“

„Ale tak Tondo, nedělej fóry – ten komín od kotle je dost dobrej na to, aby utáhl i krb.“

„A já ti znovu říkám, že podle předpisů musí mít krb svůj samostatný komín.“

„Podívej, Toníku, vždyť to vůbec nebude vidět, že krb půjde do společného komína a my to nikomu říkat nebudeme,“ vloží se do debaty Jiří.

„A já vám říkám, že se nenechám zavřít.“

„Na co hned tak silný slova, nikdo tě přece nezavírá, poslouchej – to že jsme si tě objednali, nikdo neví, ty nám tady teď postavíš krásnej krb, my tě odvezeme zpátky domů a nikdy nikomu neřekneme, kdo nám tady krb postavil, kromě toho, že tebe samozřejmě bohatě zaplatíme, takže jako bys tady ani nikdy nebyl, co na to říkáš?“

„Chlapi, když já nevím?“

Petr Šámal: Záchranáři

„Tak, když už jsi tady, tak nás v tom přece nenecháš.“

„A co když to ten jeden komín neutáhne?“

„Ale utáhne.“

„Tak dobře – když už jsem tady, tak já ho proměřím a spočítám.“

„Super, díky, jsi dobřej.“

„Počkejte, ještě jsem nic neslíbil, zatím budu pouze počítat.“

„To určitě vyjde, tady máš další pivo a gulášek bude za půl hodky,“ ochotně přibíhá Jiří.

Tonda začal měřit, něco si psal a počítal, když ho volali ke stolu.

Potom dojedl, utřel si spokojeně pusou, napil se, zapálil si doutníček a podíval se kamsi vzhůru.

„Kluci, ale jestli ceknete, tak je se mnou konec.“

„Jako hrob, buď bez obav.“

„Je fakt, že komín je dost velký i dlouhý a má tah, ale je to stejně proti předpisům.“

„Jako bys tu nebyl.“

„Vy pacholci, kdybych se neznal s vaším tátou, tak se na to vybodnu,“ zvedne se od stolu a jde stavět krb.

Druhý den večeru krb stojí v celé své kráse – nahozený hrubou bílou omítkou, i s cihlovou římsou. Tonda podpaluje pár třísek, ty okamžitě vzplanou a kouř mizí v komíně. Petr přináší Tondovi další pivo, oba odstoupí a pozorují, jak plameny pomalu olizují vyskládaná polena. Ta začínají chytat, uvnitř to zapraská a během minuty krb hoří jasným plamenem.

„Tondo, ty jsi borec,“ uznale obdivuje dílo Petr.

„Jo, hochu, já už jsem se jich něco nastavěl.“

„To je taková oslava tvého díla, když to takhle pěkně táhne, co?“ přichází se pokochat i Jiří.

„Holky, pojdte se podívat,“ volá do kuchyně Petr.

Všichni stojí obřadně okolo krbu a obdivují hořící plameny, které jasně osvětlily celý lokál. Z krbu sálá příjemné teplo.

„Já vám řeknu, mládeži, když jsem před časem postavil a zapálil krb u Šafránků z Klenýho, tak stará Šafránková to nevydržela, vysvlékla se do prádla a jen tak v kalhotkách a podprsence začala před ním tančit.“

Tvář se Tondovi rozjasnila, jako by to viděl znovu před sebou.

„Pravda, je to krása, ale že bychom tady s Věrou v prádle až takhle...“ začíná mít Alena obavy.

„Tak toho se od nás nedočkáte, pane Eimer,“ vrátila ho do reality Věra a Alena jen vykřikla:

„Já musím do kuchyně – mám na plotně rejži.“ A obě zcela neobřadně opustily posvátné místo. Chlapi před krbem zase osaměli. Zapalují si cigarety a dál sledují okouzlující hru plamenů.

„Holt nemají to umělecké citění,“ omlouvá odchod manželek Petr.

„Možná až tady budeme sami, tak po lahvince vína půjde i to prádlo dolů,“ zadoufá Jirka.

„Jo, ale to bychom tady museli bejt s jinejma,“ realisticky dokončí Petr.

„Tak tady jsem hotov, pánové, a prosím zatápět vždycky pouze v jednom – buď v krbu, nebo v kotli. Teprve až se rozhoří, tak můžete přidat pomalu i druhé topení a dávat pozor také na počasí, aby byl dobrý tah,“ radil Tonda a začal uklízet a balit vercajk.

Petr ještě poprosí:

„Tondo, prosím tě, nepodíval bys ses ještě do kuchyně? My jsme tam nechali proříznout zeď a potřebovali bychom to vyrazit a přizdít futra pro vchod z kuchyně do kanceláře.“

„Ale jo, když už jsem tady, tak ukažte, co jste zase vymysleli?“

Odchází s Petrem do kuchyně, kde se zastavují před klasickou zdi ze silných trámů vyplněných mezi sebou omítkou a zároveň proříznutou motorovou pilou na dvou místech od země až ke stropu.

A nastává stejná anabáze jako předtím se stavbou krbu.

Tonda běhá podle zdi sem a tam, pak jde něco změřit do chodby, celé to obejde a zkontroluje zeď i z druhé strany.

Poté se vrátí do kuchyně, kde si sedne, zase chvíli krouťí hlavou a potom si poručí panáka. Jirka odběhne do výčepu, nalije mu a flašku rumu pro jistotu postaví před něho. Tonda ho do sebe kopne, nalije si druhého a povídá.

„Tak tohle se mně snad zdá, vy volové, víte, co jste provedli?“

Petr si zalije kafe, zapálí si cigaretu, posadí se naproti starému zkušenému majstrovi a opatrně podotkne:

„My jsme si jen chtěli udělat takovou malou kancelář, jsme si mysleli...“

„Jen takovou malou kancelář, říkáš? A to, že jste prořízli nosnou zeď, tak to vám vůbec nevadí, co?“

„Ale Sagaser nic neříkal a klidně to prořízl, jako nic.“

„To věřím, že Sagaser – jako nic – tomu to je totiž úplně jedno, jemu barák na hlavu nespadne.“

„To myslíš, že je to tak vážný?“

„Tak teď poslouchejte, chlapi, dřív se stavěly chalupy tak, že se nejprve postavil samonosný rošt, který prostředkem podepřeli hlavními trámy a tak drží celá stavba – do té doby, než nějaké idioty nenapadne ty hlavní trámy proříznout a vyhodit je ven. Pak se celá stavba začne v místě zeslabení pronášet, až to jednou celé spadne.“

„Za jak dlouho?“ zeptá se Jirka.

„No, pár sezón by to asi vydrželo,“ začne se smát Tonda.

„Co s tím budeš dělat?“ ptá se věčně Petr.

„Co já s tím budu dělat? Pane Bože, zač mě trestáš? Hlavně, vy s tím už nic nedělejte. Vy tady radši už vůbec nic nedělejte a hlavně nic nevymýšlejte.“

Tonda si zapaluje další doutník, zatímco bratři mu visí na rtech.

„Já udělám teď jednu zásadní věc – a sice vyplním proříznuté trámy klihovou kaší s pilinami, potom zpevním vydrolenou omítku cementem a je vymalováno, protože když se ty trámy nevytáhnou, tak to dál na nich bude sedět, jako to sedělo po staletí a doufám dalších sto let ještě bude, kapišto?“

„Tondo, tebe nám seslalo samo nebe.“

Bráchové celí rozradostnění si také nalévají a přiřukávají si na oslavu.

„Zato vás mně byl čert dlužen,“ neopomene s úsměvem zdůraznit starý fachman.

7

Horská služba

„Jirko, jdou sem nějací chlapi,“ upozorňuje Alena v kuchyni manžela, který si čte noviny. Petr vykoukne zpoza kredence, kde si zřídil svoji mini kancelář, a stačí ještě zahlédnout někoho v červeném vcházet zvenku do boudy. V kuchyni jsou totiž okna, kterými je nádherný výhled před chatu a dále přes Pecké údolí až na protější kopec Zahradky, vypínající se nad Pecí pod Sněžkou.

„Dále!“ zve na rázné zaklepání přichozí do kuchyně a dovnitř vcházejí dva urostlí chlapi středních let v červených

bundách s nápisy Horská služba. První, černovlasý vousáč, se hned představuje:

„Dobrý den, já jsem Kopecký, tohle je Wolf Berger. Jsme z Horské služby Pec pod Sněžkou, do jejíhož okrsku vaše chata spadá. To znamená, že spolu budeme nadále velmi úzce spolupracovat.“

„Dáte si u nás oběd?“ vítá vzácnou návštěvu Jiří a vede je přes chodbu do útulného roubeného lokálu s kovovými lustry a dominantním krbem.

„Koukám, že se už zabydlujete, podívej, Míto, tohle tady nebylo,“ komentuje krb Wolfgang a oba obdivují nové dílo.

„Tak trochu to tady zútulňujeme.“

Petr zatím nalévá becherovku a všichni čtyři si připíjejí na seznámení.

Po obědě přinášejí do výčepu Věra s Alenou kafičko, všichni si sedají kolem jednoho stolu a Petr se obrací na Wolfa:

„My jsme to tady přebírali taky od Bergera – Herberta, to je nějaký tvůj příbuzný?“

„To je bráchanec, on šel naproti na Prvosenku – podnikovou chatu.“

„A kdo vám dělá v Peci náčelníka?“ zajímá se Jirka.

„Právě s ním sedíš,“ oba se smějí nahlas a Wolf ukazuje na svého kolegu.

„Míto, tak ty jsi náčelník Horské služby v Peci pod Sněžkou, jo?“ kroutí hlavou Jirka a obě jejich polovičky na něho koukají s obdivem.

„Proč tak obřadně?“ směje se Míto.

„U nás se to tak nebere, když jdeš do akce, tak jsme si všichni rovni, tam si na šéfy nehrajem.“

„A jak často zachraňujete lidi?“ ptá se Alena.

„Tak často, jak se do nesnází dostanou a pomoc potřebují, samozřejmě že v zimě je to častější.“

„Bohužel stále má mnoho lidí zkreslenou představu o Krkonoších už tím, že je vůbec nerespektují jako hory,“ vloží se do debaty Wolf.

„Jako že si myslí, že nejsou nebezpečné?“

„Přesně tak, nepovažují je za hory a na to pak bohužel doplácují zvláště mladí lidé. Přecení své síly a na záchranu bývá často už pozdě. Teď si vzpomínám, když jsem byl u Horské teprve krátce...“ začíná vyprávět Wolfgang.

8

Nejsme v Alpách, kámo

... na Luční boudě končí zrovna doba snídaně, rekreanti se začínají zvedat a odcházejí do svých pokojů a ještě před pár minutami zcela zaplněná restaurace se začíná vyliďňovat. Jeden z největších horských hotelů s více jak sto pokoji je vyhledávaný po celý rok, ale o vánočním týdnu je zde obzvláště narváno a nedá se ani určit, jaká klientela zde více převládá.

Luční bouda je i vzhledem ke svému umístění na Luční hoře oblíbená napříč generacemi a je třeba si zde rezervovat místa se značným předstihem.

„Nezapomeňte, že dnes je generálka a zítra dáme vale starému roku, než přivítáme ten kulatý,“ hlásí partě u krajního stolu teď už poloprázdné restaurace blondák sedící v čele.

Jsou to studenti z fakulty technické a jaderné fyziky z Prahy, kteří dorazili hned po Štědrém dnu a budou zde přes Silvestra až do Nového roku.

„Proto, Karle, vyrazím hned po snídani, abych byl do večera zpátky,“ nakloní se s úsměvem sympatický mladík ke svému sousedu po pravici.

„Já ti nevím, Milane, už teď je tam fukeř a má se to ještě zhoršovat. My s klukama jdeme jen na Výrovku a zpět.“

„No vidíš, když se budu vracet dřív, tak se tam za vámi zastavím.“

„To určitě, do Špindlu a zpátky a v tomhle počasí? Budeš rád, když se vrátíš za světla.“

„Ale no tak, nejsme v Alpách, kámo.“

Parta se zvedla a opustila restauraci, zrovna když rádio hlásilo předpověď o blížící se vichřici na hřebenech hor. Tomu už ale nikdo nevěnoval pozornost.

Po hodině si připíná Milan lyže s kandahárovým vázáním (starší typ vázání s péry okolo bot, pozn. aut.) a oblečen do světlé větrovky a modrých šponovek vyráží proti větru směrem do Špindlerova Mlýna.

Za chvíli už sjíždí lesem, kde vítr ustává a pomyslí si...

... no a je klídek, ten Karel všechno hned dramaturgizuje a zveličuje. On už je takový. I ve škole vždycky před zkouškami dokáže všechny vybláznit. Jede se docela dobře, i když ty občasné návštěje by ani být nemusely.

Ale co, to vydržím a za chvíli jsem ve Špindlu a pak se stavím u Jany, v telefonu měla zase ten příjemný hlas. Dorazily s kamarádkou až včera a tak budou trávit Silvestra U Honců. Byl bych radši, kdyby byly s námi na Luční, ale co se dá dělat, hned po Novém roce ji v Praze pozvu do kina. Myslím, že je se mnou taky ráda...

... je půl dvanácté, když Milan dojíždí do Špindlerova Mlýna, který je celý pod sněhem. Tak trochu unaveně šlape po silnici do Laktosu, mléčné jídelny, která nabízí různé koktejly, koláče a chlebičky...

... ani nemám hlad, dám si jen něco lehčího. Třeba jahodový koktail a tenhle chlebiček se šunkou. Co to tam věší na dveře?